

Шормо эл, порымлык да гым веер!

32-шо (3316) №,
2017 ий 5 август,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ЧАПКАГАЗЫМ КУЧЫКТЕНЫТ

У Торъял посёлкыш район дене палыме лийме семын мий-ымыж годым Марий Эл Вуйлатышын пашажым жаплан шуктышо Александр Евстифеев верысе тۇвыра пёртышт-тё калык дене вашлие. Эн ончыч «У Торъял ЦДО» учрежденийн вуйлатышыже, тренер Василий Ибраевлан да тудын воспитанникше-влакнан У Торъял район администраций вуйлатыше Василий Блинов дене пырля Чап Грамотым да сертификатым кучыктышт.

Л.КАМАЛЕТДИНОВА.

Снимкыште: А.А.Евстифеев, Андрей Эрметов да В.В.Блинов.

Фотом Марий Эл Вуйлатышын мер да кыл увер управленийже гыч налме.

Артём Исмаилов ден Андрей Эрметов Удмурт Республикысе Воткинск олаште эртыше греко-рим кучедалмаш дене юношеский турнирыште 2-шо ден 3-шо верыш лектыныт. Иван Чемоданов Йошкар-Олаште эртыше регион-влак кокласе юношеский турнирыште 1-ше верым налын. Тыгак Артём ден Иван Марий Элыште, Волжскышто, лийше Россий кукшытан юношеский турнирыште 3-шо вер дене палемдалтыныт. **Рвезе-влакнан ончыкыжымат виян да патыр лияш тыланена!**

Марий Эл Республикысе йоча лагерылаште «Лагерь – тазадыкын кумдыкшо» наркотик ваштареш акций кая. МВД-н пашаенже-влак 9 вашлиймашым эртареныт.

2 августышто Йошкар-Оласе Сенгымаш бульварыште Россий Герой Марк Николаевич Евтюхинлан бюстым шогалтыме.

Ушештарена: «Ямде лий» газетлан почтышто кажне тылзын 15-ше кечыже марте возалташ лиеш! Газет вес тылзе гыч толаш тўналеш. Индекс: П4696.

«Ямде лийлан» возалт!

Увер выр-выр

Икымше вер!

Москваште «Лудыкшыдымылык школ» XIV всероссийский тагасымаш мучашлалтын. Тушко түрлө кундем гыч 200 наре йоча ушнен. Чылаже 17 эн сай команде! Нуно утарыме пашам палымышт, илен

лекме да икымше польшым пуымо дене тагасенит.

Изирак ийготан-влак коклаште Марий Элын командыже икымше верыш лектын. Нуно Москва да Красноярск край гыч улшо йолташышт-влакым ончылтеныт. Кугурак ийготан-влак тужкаште Ставрополь край гыч тунемше-влак ончылно лийыныт.

Снимкыште: Россий МЧС вуйлатыше Владимир Пучков – Марий Эл гыч үдыр-рвезе-влак дене пырля.

Конкурс!

ФОНД ПОДДЕРЖКИ ДЕТЕЙ

находящихся в трудной жизненной ситуации

Жап: 9 июль гыч 15 сентябрь марте.

Лүмжө: «Мир на ладони» йоча сүрет конкурс.

Теме: «Моя семья – мой мир!», «Наше семейное дерево».

Мом ыштыман? Тыйын але ешысе лишыл егет-влакын кидкопа сүрет негызеш темылан келшыше вес сүретым ыштыза.

Сайт: <http://konkurs-deti.ru>

Ончыкылык школ

Лу але коло ий гыч школ могай лиш? Мыйын шонымаште, тудо вашталтеш. Йоча-влак кугу да волгыдо школышто тунемаш тўналыт. Учебникым планшет, компьютер алмаштат. Классыште тыглай доска огыл, а электронный кечаш тўналеш. Палем, республикыштына тыгай школ ятыр, но мемнан тошто. Мыят тыгай школышто тунемнем.

Морко, Эгерсола.

Алёна ВАСИЛЬЕВА.

Медведево зоопаркыште у геройым – носухам – ужаш лиш. Тудо куд ияш, енот тукумыш пура. Янлыкым Озаг олесе зоопаркын пашаенже-влак пөлекленыт.

Историйым шергалына

1961 ий 6 августышто совет космонавт Герман Титов «Восток-2» космический корабль дене сандалыкыш чонештен. Тудо космосышто 25 шагатат 11 минут лийын, Мландым икымше гана сниматлен, йырже 17 гана савырнен. Г.Титовын космосышто лиймыже те мом рашемден: айдеме космосышто илен да пашам ыштен кертеш.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Салам, Светофор Светофорович!

Йошкар-Оласе йоча библиотекеын 12-шо номеран филиалжын да Госавтоинспекцийын пашаенгышт-влак «Кенез лудыкшө деч посна» пайремым шонен луктыныт.

Марий Эл Вуйлатыше пелен йочан праваже шотышто уполномоченный Евгений Бурдо (**снимкыште**) үдыр-рвезе-влак коклаште «Грамотан йолешке» викториным эртарен. 60 светоотражающий кидшолым пуэден. Модын ситарыме, уремыште эше ик сюрприз вучен:

Айдеме кутышан Светофор Светофорович курчак чылалан пеш келшен. Ньога-влак светофорын да ДПС мотоциклыш шинчын, рулым пўтыркален сигналжым, кертын - автоинспектор улмыжлак чучын.

корно пале-влакым шарналтеныт, модшыш тла, тўткө улмыштым тергеныт.

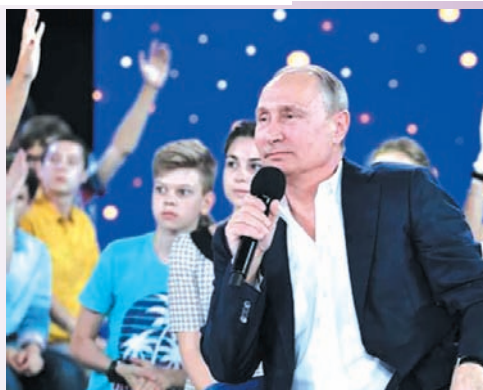
Йошкар-Оласе УМВД ГИБДД ДПС ОБ пропаганде шотышто группын уверже почеш.

● Икымше светофорым XIX курымышто Джон Пик Найт шонен луктын. 1868 ийыште Лондонышто шогалтыме.

● 1910 ийыште кок, а 1920 ийыште кум тўсан светофорым ыштеныт.

● Российыште светофор эн ондак Ленинградыште 1930 ийыште чўкталтын.

Самырык үдир-рвезе-влак спортышто, тўвыраште кугу сенымашке шуыт. Наукышто экспериментым эртарат. «Сириус» тунемме рўдерыш (Сочи) чумыргышо-влак элнан ончыкылыкшо улыт. 21 июлышто Россий Президент В.В.Путин нунын дене кум шагат наре мутланен. Тушто түрлө йодыш-влак йонгалтыныт.

Ончыкылык тукумлан ўшан уло

? Иочапөрт-влакын ко-мандышт коклаште эртыше Футбол дене тўнямбал таңасымаште чемпион лўмым сенген налше Паша тыгай йодышым пуэн: «Пагалыме Владимир Владимирович, каласыза, пожалуйста, Футбол дене тўнямбал чемпионатыште Российын сборный командыже сенгышыш лектеш мо?»

– Паша, мемнан кокла гыч көжө тўнямбал чемпион, тый але мый? – йодын Президент.

– Мый, – каласен Паша.

– Специалист семын мыланем вашеште, пожалуйста: Тўнямбал чемпионатыште мемнан сборный сенгышыш лектеш але уке? – мыскараш савырен В.В.Путин.

? 22 июнышто, Ойганен шарныме кечын, В.Путин Палыдыме салтакын шўгарже воктене пеш тале йўр йымалне зонт деч посна шоген. **Йодыш:** «Тиде койыш Кугу Ачамланде сарыште вуйым пыштыше-влакым шарнымаш дене кылдалтын?»

– Те паледа, сар – тиде вўр, колымаш... Салтак-влак йўдшө-кечыже, тельже-кенежше, лумжо-йўржө эре кредалме пасушто лийыныт. Боевой кече пытен, мўнгышкө каналташ каена манын шоналтенат кертын огытыл. Туштак иленыт, туштак вуйыштым пыштеныт. Моткоч шучко сўрет. Сандене зонт йымаке шогалаш кўлмө нерген шонымаш венोकым пыштыме татыште ушыштемат лийын огыл, – манын В.В.Путин.

? **Йодыш:** «Владимир Владимирович, турникыште шкендам мыняр гана нўлтальда?»

– Кызыт 15-17 гана. Тый мыняр гана?

– 25 гана, – вашештен йодышым пуышо Иван.

– Молодец, Ваня! Тидын шотышто тый президент деч вианрак улат.

? **Йодыш:** «Интернетыште шинчаш жапда сита мо? Компьютер псевдонимда – ник – уло мо?»

– Мыйын неле паша кечем моткоч вараш мучашлалтеш. Сандене мыланем нимогай «Инстаграм» ок кўл. Разведшколышто тунеммем годым «Платов» шояклўмым нумалынам. Тунам кажныжын псевдонимже лийын, паша тыгай ыле. Кызытше молан шылташ? Мыйын шонымаште, мўнгешла, айдеме иктаж-мом онайым, кўлешаным ышта, тудо кугешнаш таратыше гын, озажын чын лўмжымак ончыктыман. Мый соц-сетьшыке ушнем гын, нимогай никым ом кучылт, шке лўмем ончыктем ыле, – ойлен В.В.Путин.

? **Йодыш:** «Илышыштыда лийше могай событий Тыланда кугу влиянийым ыштен?»

– Очыни, тыгайже – Совет Ушемьин шаланымыже. Кугыенлык вашмут лекте, но нелеш ит нал, тый тыгай йодышым пуышыч, – каласен Президент.

? **Йодыш:** «Президент пост гыч коранмекыда, Те мом ышташ тўнгалыда?»

– Президент пост гыч коранам але уке, мый эше решитлен омыл. Тўнямбалне моткоч шуко занятий уло. Политике аланыштак шке верым муаш лиеш. Тидлан президент лияш ок кўл. Мутлан, мыланем экологий дене кылдалтше паша моткоч келша. Шуэн вашлиялтше янлык-влакым: тигрым, маскам, ошколым да молымат – аралыме сынан түрлө мероприятийышке икмыняр ий почела ушненам. Сайлымаш кампаний марте эше жап уло, сандене шоналтем, – вашештен элым вуйлатыше.

? **Йодыш:** «Тендан шонымашда (мечта) уло?»

– Йодыш куштылго огыл. Ийготым погымо дене шонымаш вашталтеш. Тўнжө – тудо лийже. Мый моткоч ўшанем, тендан кажныдан шке мечтада уло. Тудо шукталтше манын, чот тырраш тўнгалыда. Тек шонымашда илышышкыда вашталтышым пурта, тиде лўдыкшө огыл. Шонымашкыда шуаш пиалым тыланем!

Д.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.
Фотом Интернет гыч налме.

Калыпемым кычал му!

- Тый модаш йоратет? - Оршанке посёл-кышто эртыше «Кугезе вож» йоча фольклор фестивал готым воктекем лишеме ик рвезе.

- Йоратем! - ёрын шогыде вашештышым мыят.

- Тугеже айда модына!

- Кузе?

- Мый тендам тошто марий модыш дене модаш тунуктем, - мане Морко район Чодыраял СДК-ш коштшо Ралиф Бакиров. - «Калыпемым кычал му!» маналтеш. Тиде модыш нерген мыланна Арын селаште илыше 92 ияш Пелагея Алексеевна Семенова каласкален.

Ожно чыланат йыдалым чиен коштыныт, сандене кажне суртышто калыпем муаш лийын. Калып деч посна йыдалым от тод, от ыште. Тудо түрлө кугытан (размеран) лиеден: кугыенлан да йоча-влак-клан келшыше.

Ралиф модышын правилже дене палдарыш. Йоча-влак, вачыштым ваш түкен, онгышко шогалыт. Кидыштым шенгек шуят. Ик йоча кидыш-тыже калыпем куча. Вудышө покшек лек-теш. Модшо-влак калыпем шенгечын икте-весылан пуышаш улыт. Но чур! - вудышө ужшаш огыл. А вудышө, мутым ойлен, йыр коштеш, «Йыдал калыпемым пу!» манеш да,

көн ончы-лан чарнен шога леш, туддеч кид-шым он-чыкташ йодеш. Модшо кок кидшыма-т нөлталшаш, кидше гыч калып

Л.ГРИГОРЬЕВАН фотожо

пуренгая гын, йоча-влак түрлө заданийым (мутлан, муралташ, кушталташ да моло) ыштыктат. Бара тудо вудышө лиеш.

Ралиф - татар рвезе. Но ныл ияшыж гычак марий ешыште кушкеш. «Мо дене тылат марий модыш-влак келшат?» манын йод-мемлан, тудо вашештыш:

- Ожнысо модыш гоч ме марий кугезе-влакын йўлаштым, могай пашам ыштымыштым: тале сонарзе, колызо, мўкшызё - лиймыштым пален налына. Адакшым модмо готым чулым, тале, виян, ушан улметым ончыктен кертат.

- Тау, Ралиф, модышет дене мыят моло-влакым модыкташ тўналам, - тыгай товат-лымаш дене чеверласышна. Когыньнам снимкыште ужыда.

Н.СЕМЕНОВА.

* Калып - колодка (рушла).

Модшо-влакын мутышт:

- Кылт-калт, кылт-калт, Калыпет кычал сайрак!

Вудышын шомакше:

Латкок ниян йыдаллан Калып кўлеш ышташлан. Икыт, кокыт, кандаш, лу - Йыдал калыпемым пу!

Ралиф

Бакиров «Эн сай шымлыме паша» номинацийыште диплом дене палемдал-тын. Вуйлатышыже - Александр Михайлович Семенов.

Вужга мелнам тамлена

Ольга Васильевна Павлова ятыр ий школ столовыйыш-то поварын польшкалышыжлан ыштен. Кө тудын кўэшт-ме мелнажым кеч ик гана тамлен ончен, тамжым ўмыреш ок мондо, очыни. Ўдырамаш-влак рецептшым йодыт.

Ик кечын Элина йолташ ўдырем дене Оля кокай дек мелнам кўэшташ тунемаш мийышна. Ложашым шоктмо гыч тўналын, мелнам кўэшт лукмешке, эре пеленже лий-ына. Ынде уна-влакым вашлийын кертына.

Юлианна ЕРМОЛАЕВА.

Марий Турек, Сардаял.

* Калак - пу совла.

Ольга кокайын ой-кагашыже:

Ложашым руашым лугымо деч ончыч веле шоктат гын, мелнат вужга лиеш.

Руашым калак гыч ойырлымешке лугыман.

Руаш оварымеке, вик кўэштман. Волен кая гын, мелна вужга ок лий.

Руашын ямде улмыжым тыге палаш лиеш: калак шога гын, руаш ямде.

Конгазе чўчўэм

Веня чўчўэм - моткоч уста конгазе. Пёрт але монча кон-

гам ма, каминым ма - могай кўлеш, тугайым опта. Икманаш, кидше шортньо.

Конгам оптен пуаш йодын, марий манмыла, тўня түр гычат толыт.

Чўчўэм мыланем чапле лўнгалтышым ыштен. Окна-сергамат моторым-моторым пўчкеда. Кеч-мо шаланыже, тыманмешке тёрлата. Тыгай еным самородок маныт. Чын?

Аделина МИХАЙЛОВА. Морко, Коркатово.

Газетын изи унаже

«Лотерейыште модын налме пӧлек деке толынна, – редакций пӧлемыш пурышыжла мане Кужӓнер район Шӱдымарий школын тунемшыже Катя Чурикова (**снимкыште**). – Марла йоча газетым эре лудам. Лида ковам мыланем «Ямде лий» газетлан подпискым ыштен пуэн». Катя «Мыйын причӓсем эн мотор» конкурсышко ушнен, сеньше-влак радамыш лектын. Серышыже-влакат савыкталтыныт. Возымо пашалан аваже да туныктышыжо Лилия Григорьевна Лукьянова кумылангат.

– Кенжеж канышем веселан эртарем, – мане изи ӱдыр. – Авамлан кок ияш Ангелина шӱжарем ончаш полшем. Теве авам дене Йошкар-Олашке кокам деке унала толынна. «Ямде лий» газет редакцийышке пурымемлан моткоч куаненам. Ик гана ужаш эре шоненам.

Л.НИКОЛАЕВА.

Авторын фотожо.

Авам пеледышым моткоч йӧрата. Пакчашке тӱрлӧ пеледышым ӱда, шында. Кенжежым нуно моткоч моторын койыт. Авамат пеледыш гай мотор. Мый тудым пеш йӧратем.

Катя РАССАНОВА.

Морко, Коркатово.

Авторын сӱретше.

Ачам - водитель

Ачам Руслан Петрович Михайлов Сотнур школышто водителлан ышта. Тудо тӱрлӧ ялла гыч йоча-влакым школыш автобус дене шупшыкта. Тунемше-влакым тӱрлӧ танасымашке коштыкта. Ачамлан водитель пашаже пеш келша. А мый йӧратыме ачамын тыршен ыштымыш дене кугешнем.

Карина МИХАЙЛОВА.
Волжский район.

Эшыште пучылышат нугыдо.

Канаш орланге

Кенжежым икшыве-влак паша деч молыжым мом эше ыштен кертыт? Тыланда, ача-ава-влак, шкешотан «шпаргалкым» темлена.

* Пырля велосипед дене кудалышта.

* Пӱртӱс нерген фильмым сниматлыза да компьютерыште кином ыштыза.

* Юж «кишкым» колтен модса.

* Йӧн уло гын, олашке толын кайыза. Музейыш, выставкылашке пурыза.

* Икшывыда дене пырля мелнам, когылым, пиццым кӱзӱшса. Роллым ыштен ончыза.

* Пошкудо йоча-влак дене иквереш концертым ямдылыза але дискотекем эртарыза.

* Родо-тукым-ланда серышым возен колтыза.

Ту-ту-ту-у!

Л.СЕМЕНОВА.

Советский район Кукмарий ялыште илыше коча-кова Басовмыт уныкалан моткоч поян улыт: шым уныка! Эн изиже - кок ияш Юлия Ямиданова. Тудым снимкыште ужда. Кум кече гыч икымше гана Советский посёлкысо «Йомак» йочасадыш ошкыл колта. Сергей коча модыш пӧртым чонен, изи ерым пӱялен, гочшо пашмам пыштен, тыштак мардежвакшым, тавым ыштен – айда тек модыт! Анисия кова кечыгут модын ноен пытыше уныка-влакым тамле кочкыш дене сийла.

Ялысе библиотеке пелен «Унавий» кружок пашам ышта. Ковамат Лидия Ивановна Алексеева тушко кумылын коштеш. Пидеш, тӱрла. Тудо марий тувырым шке кидше дене тӱрлен чиен. Вес ковамат Таисия Федоровна пидын мошта. Шиян ӱштыжым выставкыште ончыктым.

Параньга, Элпанур.

Макар АЛЕКСЕЕВ.

«Ямде лий» газетын теней 8 июльышто лекше номерыштыже Алёна Васильеван «Эртыме корно» заметкыжым лудымат, ушышкеш 40 ий ончычсо ик сүрет толын пурыш. Алёна Морко районсо Вончүмбал школ нерген серен, ожнысо туныктышо-влакын, Ольга Анемподистовна ден Николай Николаевич Беклемишевын, дүмыштым ушештарен. Ушышкеш толшо сүрет нине кок туныктышо да поэт Миклай Казаков дене кылдалтын.

Калык поэтын Ольга акайже

...1977 ий ноябрьысе ик кечын паша верышкеш – «Марий коммуна» (кызыт «Марий Эл») газет редакцийыш - Миклай Казаков тольо да «Мыйын шочмо ялем» статьяжым савыкташ пуэн кодыш. Ме тудын дене ваш-ваш сайын паленна, молан манаш гын 1967-1968 ийлаште тиде редакцийын культур, литератур да искусство отделыштыже пырля пашам ыштенна.

Николай Иванович кужун ыш шогылт, вашке лектын кайыш. Тудын каласыме ик ойжо поснак онгайын чучо. Күчыкэнгер школышто нуным Ольга Анемподистовна дүман үдырамаш туныктен. Йоча-влак тудын тыгай ойыртегалтше ачалдүмжым каласен моштен огытыл, сандене сурт кокласе семын «Ольга акай» манын ойленит. Туныктышо тореш лийын але өпкелен огыл.

Шочмо ял нерген тунам кондымо возымаштыже поэт О.Беклемишевам да тудын пелашыжым күчыкын гына ушештарен: «Теве ончычсо школ. Ик пачашан пу пöрт. Тоштемьн. Вет революций деч ончычак чоньымо. Тыште шуко ий туныктенит марийже ден ватыже – Николай Николаевич да Ольга Анемподистовна Беклемишевыт. Нуным ме үмыр мучко шарнаш тўналына».

Ольга Анемподистовна Азановская 1894 ийыште шочын. Ачаже поляк улмаш. Шенше селаште иленит. Ольга Чарла олесе үдырамаш гимназийым тунем пыта-рен да Кожлаер школышто пашам ышташ тўналын.

Тыштак Күчыкэнгер ялын эргыже Николай Беклемишев туныктен. Икмыняр ий гыч нуно вате-марий лийынит. Иленит, пашам ыштеныт, шке икшывыштым куштеныт. Но пиалан пагытышт кужун шуйнен огыл: 1930-шо ийла кыдалне репрессий тўналмек, суртозам арестоватленыт да 1938 ий октябрьыште дүеныт. Конешне, Беклемишев шочмо эл да калык ваштареш нимогай осал пашам ыштен огыл. Сандене вараже тудын үмбач чыла «титакым» коранденит.

Каласаш күлеш, Беклемишев палыме марий учёный Михаил Янтемирын шочмо

шольыжо лийын. Озан олаште тынеш пуртыммо годым нунылан тўрлö фамилийым пуэныт. Михаил ондакше Созонов фамилий дене коштын, вара Яндемыр качаштын дүмжым фамилийыш савырен. А ачашт Пайбылат дүман улмаш.

Теве мо эше онгайже. Изиж годым ончыкылык поэт Миклай Казаков шочмо ялысе туныктышым 1930 ий 27 июньышто лекше «Марий ял» газетыште шылтален серен улмаш. Саде заметке пеш күчык, улыжат ик предложениян лийын: «Күчыкэнгер школышто (Морко кантон) туныктышо Беклемишев Н.Н. туныктышаш олмеш сöсна гае аракам веле дөкен коштеш. Пыстыл».

Тидым вара «Куанем пиалан пагытеш шочмемлан» шарнымаштыже ушештарен. А саде возымыжо 1987 ий шыжым «Ямде лий» газетын шым номерыштыже лектын.

Теве лудын ончена: «Подпись олмеш «Пыстыл» псевдонимым шындыме гынат, Н.Н. кө возымым пален налын, мыланем пеш чот сырен. Икана, сўан годым, мыйым авырыш да «А-а, газетыш возкалет? Дүмнерем шўктарет!» манын вурсыш. Перенат пуа ыле дыр, но йолташ-влакем утарышт. Тылеч вара мый тўрлö газетлашке эше чот возкалаш тўналым».

М.Казаков 1965 ийыште «Ольга акалан» пöлеклыме почеламутым возен. Тудо «Туныктышем. О.А.Беклемишева дүмеш» маналтеш. Тиде стих икымше гана «Марий коммуна» газетеш саде ийын октябрьыште лектын. Вара «Шўм тенгыз», «Лирика», «Мемнан пўрымаш» книгалашке пурталтын. Почеламут кужу, витле наре корнан. Поэт серен:

Мемнам кызыт, учитель, от вурсо.
Илыш корно ушнам тöрлатен.
Пурлаш перныш мыланна кочо пурсым,
Тутлымат ончышна ме тамлен.
Тек эрта ий почеш вес идалык,
Тек перна але шуко ужаш.
Тыланет ойлем, вуйым савалын:
- Тау лийже, учитель йолташ!

М.Казаков.
1924 ий.

Ме ужна: 1987 ийыште «Ямде лий» газетыште шарнен серымыш годым поэт туныктышын лўмжō ден фамилийжым шылтен колен.

Юнкор Казаковын тиде пўсō заметкыжым лудын, кызит тудым шкенжым шылтален кертына: «Кугыеным, адакше туныктышым, тыге игылт возаш, волык дене тагастараш лиеш мо?» Но авторым вурсымо деч ончыч тугодсо жапым шарналташ кўлеш. Тунамсе власть (кучем) айдемым нимоланат шотлен огыл. Мутлан, колхозым ышташ тўналмек, уланрак илыше еҥ-влакын (нуным «кулак» маныныт) погыштым, имньыштым, эсогыл пōртыштым, моло оралтыштым шупшын налыныт, шкеныштым алакушко торашке поктен нангаеныт. Йоча-влак чыла тидым ужын кушкыныт, «титакан» еҥ-влакым вурсымым да наказатлымым чынлан шотлаш тунемыныт. А кучем тидым сайлан, чын пионер койышлан шотлен.

М.Казаков 1930 ий шошым «Марий ял» газетышкак (а тудо Моско олаште савыкталтын) кочывўдым ужалыше-влак нерген уверым колтен улмаш. Но письмам печатлен огытыл, да 25 мартысе номерыште тыге увертареныт: «Пыстылын «Аракам ужалыше-влак нерген» серышыже тергаш колталтын». А куш колтымым возен огытыл.

О.А.Беклемишева школышто кужу жап туныктен. Пенсийыш лекмекше, 20 ий утла илен. 1971 ий шошо тўналтыште колен. Морко роно ден профсоюз райком «Колхозная правда» райгазет гоч чаманымашым каласеныт.

1995 ий 22 июльышто Кўчкэнгер ялысе школ пōртеш Миклай Казаков лўмеш музей почылто. Тушко мыят миенам ыле. Мемнам, журналист ден писатель-влакым, Беклемишевмытын ўдырышт Нина Николаевна шке суртышкыжо уналыкеш ўжын пуртыш. Тудо ўмыржō мучко калыкым эмлыме пашаште тыршен.

Гельсий ЗАЙНИЕВ.

Снимкыште: О.Беклемишева.

Ах, тутло!

Саска ден саскат икгай огыл: мōрō - тамле, шоптыр - шопо.

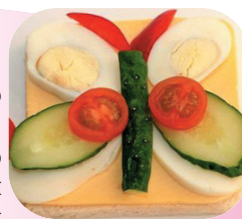
Е.ГОДУНОВАН фотожо.

Вич ияш Матвей Годунов (**снимкыште**) Йошкар-Олаште ила, 79-ше номеран йочасадыш коштеш. Кенез канышым Морко районысо Тоймет-сола ялыште коваж дене эртарат. Тўрлō сомылым ышташ полша. Теве пакча гыч кугымōрым поген пурымек, тельлан кылмыкташ оптат.

«ЛЫВЕ» бутерброд

Кўлыт: ик кияр, ик муно, ик помидор, ик шере пурыс, сыр лаштык, кинде шултыш.

Сўретысе семын оптен, мотор бутербродым ыштыза. Перкан лийже! Кō эшеат онгай бутербродым ыштен, фотом колтыза.

«К» буква дене

Колым кочкыныт

Кўкшō капан Коля Константинов, Костя Кошаев, Кирилл Кисилёв кугарня кечын Корамас кундемышке колым кучаш каеныт. Колжым кугум, коям кученыт. Кудышкышт конден, конгаште когаргымеш кўктен коптитленыт. Колжым кочмекышт, кумылышт кавашке кўзен каен. Коляжат, Костяжат, Кириллжат, кочаштат, коваштат, кресачаштат, кресаваштат куанен, кумылын куштеныт.

Александр ИВАНОВ.

Волжский, Сотнур.

6 август – Кўртныгорно войскан нечыже

Сўретым чиялте.

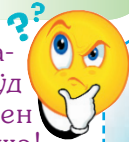
Маска муйым кочкеш.
Воктеныже тӱрлӧ
Мотор пеледыш шочеш.
Муйкш маскам ужо
Да улыкӧ волыш.
Нуно тамле муйым
Пырля кочкыт.
Кристина АРХИПОВА.
Морко, Унчо.
Авторын сӱретше.

Вургем-влакым
пӱчкын луктын, курча-
кым чикте. Кудыжо
тылат келша? Курчаклан
лӱмым пу.

Мыйын лӱмем
Юра. Акамын ик
изаже гына уло.
Тудын лӱмжӧ
кузе?

Коля иге кра-
ным почын, вӱд
пуч дене йоген
каен. Томаша!

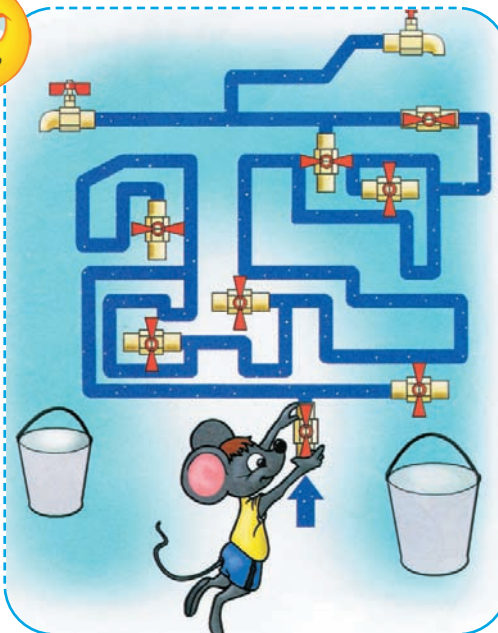

Кудо кранжым
почмо, кудыжым
петырыме – коля
иге ок пале.
Йолташ-влак,
полшыза!

1. Чыла шлан-
гым да краным
терге. Вӱд кушеч
йога?

2. Тиде краным
му да вӱд кузе
йога – сӱретле.

3. Кран йымак
ведрам «шынде»
да чиялте.

1. Калыкнан лӱмжӧ. 2. Чурийыште шошын палыже.
3. Шольо деч кугурак. 4. Пече. 5. Чодырасе чоя
янлык. 6. Марий композитор. 7. Коракын мутшо.
8. Савыкталтше газет, журнал чот.

А.АНДРЕЕВ ямдылен.

Йошкар-Ола.

1	2	3
4	5	
6	8	7

Индекс: Марий Элыште,
Пошкырт ден Татарстан
кундемлаште - П4696.
Тираж 1000 экз. Заказ 1366.
Формат – А-4-8.
Директор-тӱн редактор
Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru,
yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.ru,
Тел. 45-25-49(факс);
45-22-82.

выктыме. Типографийын

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:
Марий Эл Республикы-
се культур, печать да
калык-влакын пашашт шо-
тышто министерстве, «Ям-
де лий» газет» кугыжа-
ныш унитарный казенный
предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме,
«СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч са-
адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций
сферыште да культур наследийым ара-
лымаште законодательством шуктен шо-
гымым эскерше Федеральный службыв
Приволжский федеральный округысо уп-
равленийыштыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште
пуымо.

0+

Печатьыш пуымо жап – 14-00,
фактически – 13-00.
Ак – кутырен келшыме
почеш.

Авторын да редакцийын шо-
нымашышт тӱрлӧ лийын кер-
тыт. Серыш-влак мӱнгеш огыт
колталт.

Редакцийын да издательнын
адресше: 424006, Йошкар-Ола,
СССР Вооруженный Вийын 70-ше
идалыкше урем, 20.